

ДОГОВОР

за предоставяне на допълнителни услуги и участие в пазара на балансираща енергия на кондензационни централи

№ ..... /

Днес, ..., в гр. София, между:

....., с ЕИК [.....] в Търговския регистър при Агенция по вписванията, със седалище и адрес на управление [.....], разплащателна сметка: Банка, IBAN [.....], BIC [.....], представлявано от [.....], наричано по-нататък **ДОСТАВЧИК**,

и

„ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР“ ЕАД, с ЕИК 175201304 в Търговския регистър при Агенция по вписванията, със седалище и адрес на управление 1618, гр. София, бул. Цар Борис III“ №201, Столична община - район Витоша, представлявано от Ангелин Цачев - Изпълнителен директор, наричано по-нататък **ОПЕРАТОР**.

ДОСТАВЧИКЪТ и **ОПЕРАТОРЪТ**, наричани поотделно „Страна“ и заедно „Страните”,

на основание чл. 105, (1) от Закона за енергетиката, чл. 93, (3) от Правилата за управление на електроенергийната система и във връзка с чл. 16, ал. 2 т. 1 и чл. 17, ал. 2 от Правилата за търговия с електрическа енергия, наричани по-нататък Правилата, се сключи настоящият Договор за следното:

Раздел I Срок на Договора

Чл.1

Договорът е със срок на действие до края на календарната година, през която е сключен и поражда действие от датата на неговото подписване от страните.

Чл.2

Договорът автоматично се продължава и за всяка следваща календарна година в случай, че никоя от страните не е поискала писмено неговото прекратяване до 30-ти ноември на съответната календарна година.

Раздел II Предмет на Договора

Чл.3

- (1) ДОСТАВЧИКЪТ предоставя на ОПЕРАТОРА за оперативно управление своите разполагаеми мощности, предназначени за пазара на електрическа енергия (по свободни и/или регулирани цени) и за допълнителни услуги, а ОПЕРАТОРЪТ управлява централата съгласно Правилата за управление на електроенергийната система, Правилата за търговия с електрическа енергия и останалите нормативни документи и предоставя на ДОСТАВЧИКА достъп до електропреносната мрежа и системни услуги.
- (2) ДОСТАВЧИКЪТ и ОПЕРАТОРЪТ извършват плащания в сроковете и съгласно условията на този договор, и в съответствие с приложенията към него, по отношение на предоставените количества:
  1. заявената за ползване от ОПЕРАТОРА, съгласно чл.129 и чл. 131 от ПТТЕЕ разполагаемост на активните мощности за допълнителни услуги (резерви за първично и вторично регулиране) в рамките на договорения диапазон на блокове, съгласно Приложение 2;
  2. електрическата енергия, която е продадена/закупена поради участие в първично, вторично и/или третично регулиране.
- (3) ДОСТАВЧИКЪТ заплаща на ОПЕРАТОРА предоставения достъп до електропреносната мрежа върху потребеното от обектите си количество електрическа енергия по цена утвърдена от КЕВР.
- (4) Начинът на определяне на разполагаемите брутни мощности за регулиране, както и на регулиращата (балансираща) енергия, която ОПЕРАТОРЪТ ползва в реално време за да балансира производството и потреблението в ЕЕС, както и финансовите задължения, възникващи по ал. 2 и ал. 3, са определени в този Договор и в Правилата за търговия с електрическа енергия.
- (5) ДОСТАВЧИКЪТ възстановява своите разходи за участие в първично, вторично регулиране и регулиране на напрежението чрез цената на електроенергията.
- (6) ДОСТАВЧИКЪТ възстановява своите разходи за циклите пускане/спиране на блокове за изпълнение на търговски графици чрез цената на електроенергията.

Раздел III **Договорени количества**

Чл.4

- (1) ДОСТАВЧИКЪТ уведомява писмено ОПЕРАТОРА до 5-то число на всеки календарен месец прогнозния състав блокове, които ще бъдат в работа през следващия месец.
- (2) ОПЕРАТОРЪТ уведомява писмено ДОСТАВЧИКА до 10 число на всеки календарен месец диапазоните (брутната разполагаемост) на месечна основа за регулиране на всеки блок за следващия месец, като ДОСТАВЧИКЪТ няма право да сключва сделки за пазара на електрическа енергия над определената брутна мощност за всеки блок, договорен за участие в регулирането съгласно Приложение 2, освен ако Страните писмено не са договорили друго.
- (3) При принудителен престой на блок, участващ в регулирането, ДОСТАВЧИКЪТ има право да предложи на ОПЕРАТОРА и да го замени с регулиращ диапазон (който не е бил ангажиран) от друг работещ блок.
- (4) Календарно планираните престои се извършват в срокове, които се договарят ежегодно, съгласно Правилата за управление на електроенергийната система.

- (5) Месечните брутни максимални мощности и месечните количества брутна разполагаемост на тези мощности за електроенергийния пазар и допълнителни услуги, съгласно Приложение 2, се определят като теоретично възможната месечна разполагаемост се намалява с неразполагаемостта за календарно планираните престои. Тези месечни мощности и количества се актуализират всяка година, съгласно условията на Правилата за управление на електроенергийната система.

Чл.5

- (1) ДОСТАВЧИКЪТ информира ОПЕРАТОРА за планираните годишни и месечни количества електрическа енергия, които са предвидени за пазара на електрическа енергия, съгласно условията на Правилата за управление на електроенергийната система. Тези очаквани количества се посочват в Приложение 3 към този договор и се актуализират съгласно Правилата за управление на електроенергийната система и Правилата за търговия с електрическа енергия.
- (2) Съгласно изискванията на Правилата за търговия с електрическа енергия, ДОСТАВЧИКЪТ известява на ОПЕРАТОРА брутен график за производство (PPS график) и нетен график за производство (TPS график) за всеки блок работещ за пазара на ел.енергия, а ОПЕРАТОРЪТ ги валидира.
- (3) ДОСТАВЧИКЪТ предоставя на ОПЕРАТОРА допълнителни услуги в съответствие с договорените експлоатационни характеристики на агрегатите, ограничения и критерии съгласно Приложение 1 и Приложение 8.

Чл.6

Необходимите складови запаси на основно гориво, поддържани от ДОСТАВЧИКА, следва да отговарят на условията на действащата нормативна уредба – Наредба 11 за резерви от горива, като възстановяването им се извършва в сроковете, посочени в нея.

Чл.7

Ако наличното количество складов запас на основно гориво при ДОСТАВЧИКА е под 75 % от утвърденото, съгласно разпоредбите на Наредба 11, ОПЕРАТОРЪТ диспечира централата само за количествата, определени за квота за „защитени потребители”, като за периода на недостиг на запас от гориво не дължи плащания за разполагаемост за допълнителни услуги и не валидира други търговски графици.

Чл.8

- (1) При пълно или частично прекратяване на пазара на електрическа енергия, ДОСТАВЧИКЪТ се диспечира от ОПЕРАТОРА, съгласно нуждите на енергийната система и продава произведената електрическа енергия съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия.
- (2) ОПЕРАТОРЪТ уведомява оперативно и по факс ДОСТАВЧИКА в срок до 24 часа от пълното или частично прекратяване на пазара на електрическа енергия и ориентиловъчния срок за възстановяването му.

Чл.9

При спиране на блок за разрешен или неразрешен престой, разполагаемост за допълнителни услуги не се заплаща от момента на намаляване на мощността до спиране на блока.

Чл.10

Електрическата енергия, която е предоставена/закупена на/от пазара на балансираща енергия поради участие в първично и/или вторично регулиране, като енергия от активирани предложения нагоре или надолу, ще се пресмята и урежда между ДОСТАВЧИКА и ОПЕРАТОРА съгласно Правилата за търговия с електроенергия и този договор.

Чл.11

ОПЕРАТОРЪТ заплаща на ДОСТАВЧИКА както следва:

- (1) електрическа енергия, която е реализирана над регистрираните нетни почасови графици за всеки блок от участие в първично и/или вторично регулиране в случаите на регулиране нагоре;
- (2) електрическа енергия от участие в третично регулиране, чрез активирани от ОПЕРАТОРА на приоритетен списък с предложения за регулиране нагоре.

Чл.12

ДОСТАВЧИКЪТ заплаща на ОПЕРАТОРА както следва:

- (1) електроенергията от участие в първично и/или вторично регулиране в случаите на регулиране надолу;
- (2) електроенергията от участие в третично регулиране, чрез активирани от ОПЕРАТОРА на приоритетен списък с предложения за регулиране надолу.

Чл.13

При отклонение от нетните почасови графици, ДОСТАВЧИКЪТ подлежи на балансиране съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия.

Раздел IV

Диспечиране и експлоатационни задължения

Чл.14

Планирането и управлението на разполагаемата мощност на ДОСТАВЧИКА се извършва съгласно условията на Правилата за управление на електроенергийната система и Правилата за търговия с електрическа енергия.

Чл.15

ОПЕРАТОРЪТ диспечира централата в съответствие с техническите изисквания, действащите договори в границите на разполагаемата мощност, съобразно експлоатационните ограничения и характеристики на централата.

Чл.16

ОПЕРАТОРЪТ диспечира централата в съответствие с брутните графици за производство на всеки диспечиран блок, известни по Раздел III Чл.5(2).

Чл.17

ДОСТАВЧИКЪТ пуска или спира блок в резерв след разрешение от дежурния енергиен диспечер на ОПЕРАТОРА.

Чл.18

По нареждане на ОПЕРАТОРА, ДОСТАВЧИКЪТ е длъжен да увеличава, съответно намалява, мощността и/или да прекъсва договорените от него доставки на енергия или да извършва друго действие, разпоредено от ОПЕРАТОРА, независимо от условията на сключените от ДОСТАВЧИКА договори, в съответствие с действащата нормативна уредба.

Чл.19

За да се избегнат рисковете от ограничаване или прекъсване на снабдяването с ел.енергия на територията на цялата страна или част от нея в резултат на Форс мажор, аварии по съоръжения за производство и пренос на електрическа енергия, продължителен недостиг на енергийни мощности или енергоносители, разпоредителни мерки на Компетентен орган, терористични действия, ОПЕРАТОРЪТ договаря с ДОСТАВЧИКА предоставяне на допълнителна разполагаема мощност и допълнителна доставка на енергия, включително промени в съгласуваната програма за ремонт и производство в рамките на техническите възможности на централата.

Чл.20

В случай на въвеждане на ограничителен режим съгласно ЗЕ, страните се договарят за допълнителни взаимни задължения по реда, определен в ЗЕ.

Чл.21

Централата изпълнява Графика по напрежение в границите на допустимите режими по реактивна мощност и генераторно напрежение на работещите турбогенератори. При необходимост, ОПЕРАТОРЪТ може да коригира Графика по напрежение с оглед на съществуващите към момента условия в електроенергийната система.

Чл.22

Контролът за поддържане на зададеното напрежение се осъществява чрез регистрираните от управляваща система на ОПЕРАТОРА отклонения на моментните стойности на напрежението на всеки 15 минути и 15-минутните показания на електромерите за реактивна енергия, монтирани на шини генераторно напрежение, както и чрез собствените регистрирани в системите за координирано управление на напрежението (реактивна мощност) в уредбите на ДОСТАВЧИКА.

Чл.23

ДОСТАВЧИКЪТ е длъжен да поддържа в исправност, да експлоатира, реконструира, ремонтира и управлява централата, включително съоръженията за присъединяване, разположени от неговата страна спрямо границата на собственост, с цел сигурност и надеждност на паралелната работа на централата със системата на ОПЕРАТОРА в съответствие с действащите технически норми и правила.

Чл.24

ДОСТАВЧИКЪТ е длъжен предварително да съгласува с ОПЕРАТОРА всякакви планирани изменения, допълнения и замени в съоръженията си, влияещи на условията на този договор.

Чл.25

Ако ДОСТАВЧИКЪТ извърши промени по чл. 24 без да съгласува това с ОПЕРАТОРА, последният има право да изключи съоръженията за присъединяване, ако има основателна причина да смята, че промените биха могли да застрашат нормалната експлоатация на системата на ОПЕРАТОРА.

Чл.26

ДОСТАВЧИКЪТ е длъжен да предоставя ежедневно на ОПЕРАТОРА информация за прихода, разхода и наличността на гориво.

Чл.27

Двете страни имат право на достъп до съоръженията на другата страна, чрез които изпълняват задълженията си по този договор, по всяко време с цел извършване на визуален оглед на състоянието на централата и запознаване с методите и правилата на експлоатация. Заинтересованата Страна изпраща писмено искане до другата Страна, в което посочва датата, срока и членовете на проверяващия екип. Страната не може да откаже внезапна инспекция, но всяка Страна е длъжна да спазва нормите и правилата, наложени от другата с цел сигурност и надеждност на експлоатацията.

Чл.28

За нуждите на оперативното управление на електроенергийната система, в централата са монтирани технически средства от автоматизирана система за диспечерско управление (АСДУ), собственост на ОПЕРАТОРА. Чрез тези средства се събират данните, които се предават към диспечерската управляваща система на ОПЕРАТОРА и чрез които се контролират определени с този договор параметри на работа на централата. Техническото им обслужване и поддръжка се извършва от специалисти на ОПЕРАТОРА, като спецификацията на технически средства от АСДУ е дадена в Приложение 9. ДОСТАВЧИКЪТ осигурява незабавен достъп до тези средства за специалисти на ОПЕРАТОРА, като утвърждава списък за издаване на постоянни пропуски за достъп до обекта.

Чл.29

ДОСТАВЧИКЪТ осигурява за своя сметка оперативното обслужване, помещения, климатизация и захранване с електроенергия за средствата по предходния член съгласно техническите изисквания на ОПЕРАТОРА.

Чл.30

За осигуряване на необходимата степен на надеждност на централата и електроенергийната система, ОПЕРАТОРЪТ разработва и предоставя за изпълнение от ДОСТАВЧИКА на противоавариен и възстановителен план. Страните си сътрудничат добросъвестно за реализацията и актуализирането на този план. Елементи на плана са техническите средства за противоаварийно управление и регистриращите системи. Тези средства и техническата документация към тях се доставят от ОПЕРАТОРА и са негова собственост. ДОСТАВЧИКЪТ възлага работно проектиране, доставя спомагателните средства (панели, клемореди, помощни и сигнални релета, накладки, кабели и др.) и извършва техния монтаж заедно с основните средства за своя сметка. Спомагателните средства са собственост на ДОСТАВЧИКА.

Чл.31

ДОСТАВЧИКЪТ осъществява експлоатацията на монтираните противоаварийни автоматики, тяхната поддръжка и периодична проверка. Разходите за ремонт или подмяна на техническите средства са за сметка на собственика им. При възникване на технически проблеми, свързани с работата и обслужването на противоаварийните автоматики и регистриращите системи, ДОСТАВЧИКЪТ информира ОПЕРАТОРА, който, от своя страна, е длъжен да окаже техническо съдействие за изясняване и решаване на проблема.

Чл.32

Настройките и режимът на работа на средствата за противоаварийно управление се задават от ОПЕРАТОРА, а ДОСТАВЧИКЪТ ги реализира.

Чл.33

- (1) За осигуряване на надеждно захранване на собствените нужди на централата, ОПЕРАТОРЪТ разработва и реализира, съгласувано с ДОСТАВЧИКА, автоматично честотно отделяне (АЧО).
- (2) След рехабилитация на основно оборудване или по нареждане на ОПЕРАТОРА, ДОСТАВЧИКЪТ извършва за съответния блок изпитание на последната степен на АЧО – изключване на блока от системата и оставане на собствени нужди. Резултатите от изпитанието (активна мощност, реактивна мощност, честота и генераторно напрежение) се регистрират автоматично и се предоставят на ОПЕРАТОРА в цифрова или графична форма.

Чл.34

ДОСТАВЧИКЪТ задължително съгласува с ОПЕРАТОРА настройките на регулаторите на възбуждането (AVR), системните стабилизатори (PSS) и работните области на ГУВ (ако има такава система), след което ДОСТАВЧИКЪТ ги реализира и информира ОПЕРАТОРА писмено.

Чл.35

- (1) Двете страни съгласуват режимите на работа, диапазона, статизма, зоната на нечувствителност и другите параметри на турбинните регулатори за осигуряване участие в първично регулиране на честотата, а ДОСТАВЧИКЪТ ги реализира (ако ОПЕРАТОРА изисква от ДОСТАВЧИКА първично регулиране).
- (2) Двете страни съгласуват режимите на работа, диапазона, скоростта на изменение на мощността и другите параметри на системата за управление на блока за осигуряване участие във вторичното регулиране на честота и междусистемните мощности, а ДОСТАВЧИКЪТ ги реализира (ако ОПЕРАТОРА изисква от ДОСТАВЧИКА вторично регулиране).

Чл.36

В рамките на своята собственост Страните проектират, закупуват, монтират и осигуряват техническата поддръжка на средствата за релейна защита и автоматика (РЗА) за своя сметка.

Чл.37

Настройките по импеданс, ток и време на релейните защиты, действащи при късо съединение в ЕЕС (външни за генераторите и повишаващите трансформатори), се съгласуват с ОПЕРАТОРА.

Чл.38

Настройките и режима на работа на средствата за РЗА на блока (генератор-трансформатор) и работните трансформатори за собствени нужди до ниво генераторно напрежение се предлагат от ДОСТАВЧИКА, съгласуват се с ОПЕРАТОРА, след което ДОСТАВЧИКЪТ ги реализира.

Чл.39

Оперативните взаимоотношения между ОПЕРАТОРА и ДОСТАВЧИКА се определят чрез взаимно съгласувани оперативни инструкции, основани на Наредба за дейността на операторите на преносната и разпределителната мрежи и на оперативния дежурен персонал в електроенергийните обекти.

Чл.40

С предизвестие от 30 календарни дни всяка една от Страните може да поиска промени в договорените планирани престои на блоковете, които се прилагат в случай, че бъдат приети от насрещната страна.

Чл.41

Извеждане от работа или резерв на блокове, спомагателни съоръжения, влияещи върху разполагаемостта, релейни защиты, автоматики и средства за диспечерско управление се извършва след предварително разрешена заявка по реда, указан в Наредба за дейността на операторите на преносната и разпределителната мрежи и на оперативния дежурен персонал в електроенергийните обекти.

Чл.42

ДОСТАВЧИКЪТ уведомява незабавно ОПЕРАТОРА за продължителни отклонения от договорената максимална мощност на блок. Известието съдържа промяната на разполагаемата мощност, причини и очаквана продължителност. ДОСТАВЧИКЪТ подлежи на балансиране съгласно регистрираните графици по Правилата за търговия с електрическа енергия.

Чл.43

ДОСТАВЧИКЪТ е длъжен да уведоми за предстоящ принудителен престой ОПЕРАТОРА не по-късно от 8 часа преди престоя. Уведомлението трябва да съдържа началния момент на престоя, очакваната максимална продължителност, както и евентуално предложение за заместване с друг блок. За времето на принудителен престой ДОСТАВЧИКЪТ подлежи на балансиране съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия.

Чл.44

ОПЕРАТОРЪТ може да разпореда спиране на блок, за чието принудително спиране е бил предизвестен, но ДОСТАВЧИКЪТ е отменил предизвестие за спиране.

Чл.45

ОПЕРАТОРЪТ може да разреши преминаването на блок от принудителен престой в престой за поддръжка, ако не се намалява необходимия общосистемен мощностен резерв.

Чл.46

Непроведен или съкратен планиран престой или престой за поддръжка не води до промяна на разполагаемостта, ако непровеждането/съкращаването не е поискано и/или потвърдено от ОПЕРАТОРА.

Чл.47

- (1) Договорената разполагаема мощност за допълнителни услуги, се изпитва и доказва при съгласувани между страните срокове и програми.
- (2) Заплащането на доставената активна електрическа енергия по време на изпитания се урежда съгласно ПТТЕЕ, като разполагаемост за допълнителни услуги по време на изпитания не се заплаща.
- (3) Задължително изпитване и доказване на договорените експлоатационни характеристики и граници, регламентирани в Приложения 1 и 8, се извършва след провеждане на ремонт с продължителност по-голяма от 30 дни или когато техническите параметри на блока са променени в резултат на ремонт, съгласно договорена програма на изпитанията за доказване на мощност или други експлоатационни характеристики.
- (4) Контролни проверки и изпитания за доказване на мощност или други експлоатационни характеристики, се извършват по всяко време съгласно писмено изразено искане на една от страните. Разходите, възникнали при такива проверки и изпитания, се поемат от неизправната Страна.

Раздел V

Документация

Чл.48

- (1) Всяка Страна ще поддържа пълни и точни сведения и цялата документация, взаимно необходима за надлежното изпълнение на договора.
- (2) ДОСТАВЧИКЪТ и ОПЕРАТОРЪТ са длъжни да изготвят и водят:
  - дневник на показанията на електромерите и други данни, свързани с произведената и доставена активна и реактивна мощност;
  - дневник на разполагаемата мощност, планирани престои, престои за поддръжка, принудителни престои или принудителни отклонения на мощността и други ограничения, които се отразяват на разполагаемата мощност и продадената електрическа енергия;
  - дневник на диспечерските разпореждания;
  - всички протоколи, заповеди, местни инструкции и други документи, касаещи изпълнението на договора.

Чл.49

- (1) Във всички случаи, освен договорените в предходните членове, през периода на действие на договора двете страни могат да правят промени по отношение на разполагаемата мощност, която ще бъде предоставена/закупена, само по взаимно съгласие, изразено в писмена форма. Подобни промени ще бъдат в сила от датата на подписване на споразумението, в което са договорени, или от друга дата, посочена от страните.
- (2) Оперативните промени се договарят по телефона между дежурния инженер на централата и дежурния диспечер на ОПЕРАТОРА и се регистрират на магнетофон и в дневник. Договорените оперативни промени с трайност извън продължителността на смяната се потвърждават в писмена форма от дежурния инженер на централата, респективно от дежурния диспечер, във възможно най-кратък срок, но не по-късно от края на смяната.
- (3) В случай на спор, записите на телефонните разговори имат сила на доказателство.

Раздел VI

Измерване

Чл.50

ОПЕРАТОРЪТ е длъжен за своя сметка да осигури, притежава и поддържа средства за дистанционно отчитане за всеки генератор за измерване през всеки период на разполагаемост на активна и реактивна мощност (измерващи брутна енергия). Тези средства за измерване са описани в Приложение 6.

Чл.51

- (1) ОПЕРАТОРЪТ и ДОСТАВЧИКЪТ използват предоставените от собственика на средствата за търговско измерване данни от електромерите за търговско измерване на активна и реактивна енергия в мястото на доставка за преносната система (измерващи нетна енергия).
- (2) Собственикът на средствата за търговско измерване предоставя данни от електромерите за търговско измерване на активната и реактивна енергия, измерващи нетната енергия на всеки отделен блок за централите, където съответните измервателни системи са изградени.

- (3) Неизпълнението на задълженията на собственика на средствата за търговско измерване по предоставяне на данните по (1) и (2) не могат да водят до финансови последици за някоя от страните по този договор.

Чл.52

ДОСТАВЧИКЪТ може за своя сметка да осигури, притежава и поддържа контролни средства за измерване, които да съответстват по технически и метрологични характеристики на тези на ОПЕРАТОРА или на собственика на средствата за търговско измерване, за да могат да бъдат извършвани същите измервания, каквито се извършват с измервателните уреди на ОПЕРАТОРА и собственика на средствата за търговско измерване.

Чл.53

Всяка Страна е длъжна да осигурява незабавен достъп на представители на другата Страна до средствата за търговско измерване, регистрираните показания и резултатите от проверките винаги, когато това е необходимо.

Чл.54

Ако при проверка се установи неправилно и/или неточно измерване и/или изчисляване на количествата произведена брутна енергия, двете страни изготвят съвместен протокол за действително произведените количества брутна енергия.

Чл.55

- (1) ОПЕРАТОРЪТ е длъжен да предостави за експертиза по реда на Закона за измерванията електромерите за измерване на брутна енергия при поискване от ДОСТАВЧИКА.
- (2) В случай че електромерите за измерване на брутна енергия отговарят на техническите изисквания, разходите за експертизите са за сметка на ДОСТАВЧИКА.

Чл.56

В случай, че някои от средствата за измерване не отговарят на изискванията на действащите нормативни документи, те се заменят и/или поправят във възможно най-кратък срок за сметка на Страната, чиято собственост са.

Чл.57

ОПЕРАТОРЪТ предоставя на ДОСТАВЧИКА данните за измерената брутна активна и реактивна мощност.

Чл.58

Ако блоковете на ДОСТАВЧИКА не са оборудвани със средства за измерване на нетни количества електрическа енергия, ОПЕРАТОРЪТ използва приведените показанията на измерените брутни количества електрическа енергия към нетни, като прилага среден коефициент за собствени нужди на електрическата централа изчислен за съответния отчетен месец.

Раздел VII

Финансови задължения (цени, фактуриране и плащания)

Чл.59

ОПЕРАТОРЪТ заплаща на ДОСТАВЧИКА на месечна основа:

- (1) брутната разполагаема мощност [MW*h], резервирана за допълнителни услуги (първично и вторично регулиране), съгласно чл. 3, по цена ..... [лв./MW*h] и фактурирана съгласно условията на този договор.
- (2) закупената нетна ел.енергия както следва:
  1. в случай на участие на ДОСТАВЧИКА в първично и/или вторично регулиране нагоре, ОПЕРАТОРЪТ заплаща нетната ел.енергия, която е реализирана от всеки блок, над регистрираните нетни почасови графици по еднокомпонентна цена, посочена от ДОСТАВЧИКА по факс за всеки календарен месец, не по-късно от 15-то число на предходния месец в лв./MW*h;
  2. в случай на участие на ДОСТАВЧИКА в третично регулиране и активиране на предложения за регулиране нагоре, ОПЕРАТОРЪТ заплаща активираното количество по еднокомпонентна цена (лв./MW*h) на съответното предложение за регулиране нагоре;

Чл.60

ДОСТАВЧИКЪТ заплаща на ОПЕРАТОРА непроизведената нетна електрическа енергия от работещите блокове за пазара когато:

1. в случай на участие в първично и/или вторично регулиране надолу, ДОСТАВЧИКЪТ изкупува енергията, която не е реализирана от всеки блок спрямо регистрираните нетни почасови графици, по еднокомпонентна цена, посочена от ДОСТАВЧИКА по факс за всеки календарен месец не по-късно от 15-то число на предходния месец в лв./MW*h;
2. в случай на участие в третично регулиране и активиране на предложения за регулиране надолу, заплаща активираното количество по еднокомпонентна цена (лв./MW*h) на съответното предложение за регулиране надолу;

8. УСЛОВИЯ НА ПЛАЩАНЕ

Чл.61

- (1) Страните издават отделни данъчни фактури за дължимите по този Договор суми до 5 работни дни от края на отчетния месец и с дата последния ден на календарния месец.
- (2) Срокът за плащане по издадените фактури е до 20 число на месеца, следващ отчетния.

Чл.62

Всяка от Страните изпраща на насрещната издадените по този договор фактури по факс или по електронна поща в деня на издаването им. Оригиналът на фактурата се изпраща в деня на издаването по куриерска поща, освен в случаите, когато страните са се съгласили да получават електронна фактура.

Чл.63

Към фактурите се прилагат справки, съдържащи:

- отчетния период, заявената от ОПЕРАТОРА разполагаемост за допълнителни услуги - първично регулиране, намалена с периодите на непредоставяне, единична цена на разполагаема мощност, дължима сума за разполагаемост за първично регулиране;
- отчетния период, заявената от ОПЕРАТОРА разполагаемост за допълнителни услуги - вторично регулиране, намалена с периодите на непредоставяне, единична цена на разполагаема мощност, дължима сума за разполагаемост за вторично регулиране;

- справка за количествата регулираща енергия;
- справка за участие в първично регулиране, изготвена от ДОСТАВЧИКА и валидирана от ОПЕРАТОРА;
- справка за участие във вторично регулиране, изготвена от ОПЕРАТОРА;
- справка за изпълнение на диспечерския график по напрежение, изготвена от ОПЕРАТОРА.

Чл.64

Ако в срок от 10 дни след получаване на фактура тя не бъде оспорена в писмен вид, същата се счита за валидна и окончателна за страните.

Чл.65

Ако в рамките на уговорения в чл. 61 срок някоя от фактурите бъде оспорена изцяло или частично, тогава Страните издават кредитни/дебитни известия и издава фактури с неоспорените количества и стойности.

Чл.66

Страните са в закъснение, ако горните плащания не бъдат извършени в срок до указания в чл. 61 падеж.

Чл.67

В случай на закъснение неизправната страна дължи неустойка за забава в размер на основния лихвен процент + 0,4 пункта за времето от датата на падежа по фактурата до деня на постъпване на сумата по сметка на другата страна.

Чл.68

Плащанията се извършват чрез директен банков превод с платежно нареждане в левове по разплащателната сметка на ДОСТАВЧИКА, посочена в настоящия договор или по банкова разплащателна сметка на ОПЕРАТОРА от посочените в Приложение № 14 към договора.

Чл.69

Когато страните имат насрещно дължими и платими задължения за някакви суми, независимо от основанието за тях, може да се направи прихващане до размера на по-малката сума и да бъде подписан протокол за взаимно прихващане.

Чл.70

Посочените цени в членовете на настоящия договор не включват ДДС.

Чл.71

ДОСТАВЧИКЪТ заплаща на ОПЕРАТОРА неустойки за:

- (1) В случаите в които поддържаните от ДОСТАВЧИКА запаси от горива за производство спаднат под 75% от изискуемите съгласно Наредба 11 за резерви от горива, ОПЕРАТОРЪТ не дължи плащане за разполагаемост за допълнителни услуги.
- (2) При възникнало смущение в честотата на ЕЕС по-голямо от +/-100mHz и установяване на непълноценно участие на съответен блок в първичното регулиране, неустойката се определя за периода след последния доказан случай на пълноценно участие в размер, определен като сума от произведенията на часовете по диапазона за първично регулиране на съответния блок, по 50% от цената за разполагаемост за първично регулиране.

- (3) Времето на неучастие във вторично регулиране на блоковете по вина на ДОСТАВЧИКА е времето, при което блокът участва във вторичното регулиране, но не изпълнява заданието в съответствие с договорените/настроени регулируеми параметри съгласно приложение 9 (диапазон на регулиране, скорост на изменение на мощността, закъснение на началото на реакция, точност на изпълнение на заданието).
- (4) Неустойката за неучастие във вторично регулиране се определя в размер, определен като сума от произведенията на часовете на неизпълнение на изискванията, съгласно ал. 3 по договорения диапазон за вторично регулиране на съответния блок по 50% от цената за разполагаемост за вторично регулиране.
- (5) За времето на нарушение на диспечерския график по напрежение (ако липсват технологични и системни ограничения по диапазона на генераторите), ДОСТАВЧИКЪТ заплаща на ОПЕРАТОРА санкция в размер, определен като произведение от количеството на нежеланата (недоставената или излишно предоставената) реактивна енергия по 2 лв./MVArh.

Чл.72

В случаите на грешна манипулация, предизвикала принудителен престой на блок по вина на ОПЕРАТОРА, ДОСТАВЧИКА не дължи плащане за предизвикания небаланс по валидираните графици за периода от началото на принудителния престой до подаване на разпореждане от ОПЕРАТОРА за запалване на блока, удължен с времето за натоварването му до работната мощност преди принудителния престой съгласно Приложение 1. Разходите за цикъла на спиране и пускане на този блок са за сметка на ОПЕРАТОРА.

Чл.73

Форс мажор

- (1) Всяка Страна се освобождава от отговорност и няма да бъде считано, че е в нарушение по отношение на задължение по този договор, и ще има право да спре изпълнението на своите задължения по договора, ако и доколкото тази Страна не е в състояние да изпълнява своите задължения или тази Страна не може да упражнява правата си по договора поради Форсмажорно обстоятелство или събитие, които не могат да бъдат разумно предвидени и преодолені от Страната, заявяваща Форс мажор.
- (2) Никое от следните събития няма да представлява Форс мажор по този договор:
  1. неизвършване или невъзможност за извършване на плащане по договора;
  2. промени в пазарните условия за цената или търсенето на електрическа енергия или за цената на горивото;
  3. закъсняло пристигане на гориво или оборудване и машини за централата или преносните съоръжения;
  4. повреда или обичайно износване на материали, оборудване, машини или части от централата или преносните съоръжения;
  5. законосъобразно преструктуриране на някоя от Страните като юридическо лице.
- (3) Страната, заявяваща Форс мажор, е длъжна да изпрати известие до другата страна за настъпването и края на събитието или обстоятелството във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 48 часа от узнаването за форсмажорното събитие. В срок от 10 работни дни след изпращане на известието, страната, позоваваща се на Форс мажор, представя на насрещната страна удостоверение за Форс мажор, издадено от БТПП, освен в случаите, в които насрещната страна знаела или е била длъжна да знае за настъпването и последиците от форсмажорно обстоятелство. Страната, която не представи известието и удостоверението, не се освобождава от отговорност. Някоя от страните няма право да

предяви освобождаване от Форс мажор през периода от време между датата, на която известието е трябвало надлежно да бъде направено съгласно този член, и датата, на която известието е получено действително от недеклариращата страна.

- (4) По време на Форсмажорно събитие всяка Страна покрива разходите си, направени в резултат на събитието. Страната, заявяваща Форс мажор, не се освобождава от своите задължения по договора, ако тази Страна е била в закъснение към момента на настъпване на Форсмажорното събитие.
- (5) Всеки период от време, определен в договора за изпълнение на задължение, се удължава с период, равен на този, през който Форсмажорното събитие засяга това задължение, и срокът се удължава съответно.
- (6) Страните трябва да положат разумни усилия, за да намалят последствията от Форсмажорното събитие, и да проведат консултации за разработване и изпълнение на план за отстраняване на последиците, с цел свеждане до минимум на загубите на всяка от страните.

9. ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.74

Този договор може да бъде прекратен:

- (1) В случай, че някоя от страните не изпълни кое да е свое задължение по този договор, освен когато неизпълнението е несъществено с оглед на материалния интерес на кредитора, с 5-дневно писмено предизвестие с предупреждението, че ако до изтичане на срока изпълнението не е налице, договорът ще се счита за прекратен.
- (2) В случай, че някоя от страните не изпълни кое да е свое задължение за плащане по този договор с 10-дневно писмено предизвестие при условията на предходната алинея.
- (3) При Форсмажорно събитие, което продължава повече от 20 (двадесет) дни, с 3-дневно предизвестие от всяка от Страните.
- (4) В случай на промяна на приложимата нормативна уредба, издаване на административни актове от компетентен орган или при други промени на регулаторната рамка, засягащи отношения, уредени с настоящия договор и при невъзможност на страните да постигнат съгласие за съответно изменение на договора.

Чл.75

- (1) В случай на прекратяване от една от страните поради неизпълнение на другата Страна, неизправната Страна обезщетява другата за всички понесени от нея вреди поради прекратяването за остатъка от срока на договора.
- (2) В случай на прекратяване поради Форс мажор, никоя от страните не компенсира другата за последствия от подобно прекратяване.

10. ОТГОВОРНОСТ И ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Чл.76

Никоя от страните не носи отговорност за вреди, понесени от другата Страна, които не произтичат от неизпълнение на задължение от Страна по този договор.

Чл.77

ОПЕРАТОРЪТ плаща на ДОСТАВЧИКА причинените вреди поради техническа неизправност на неговите съоръжения, несвоевременни и/или неправилни действия на оперативния му персонал.

Чл.78

ДОСТАВЧИКЪТ плаща на ОПЕРАТОРА причинените вреди в резултат на подадена от него недостоверна информация и/или известие на оперативния му персонал.

11. РЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

Чл.79

Всеки спор по прилагането и изпълнението на този договор, неговото нарушаване, прекратяване, действителност или тълкуване, ще се отнася до компетентните съдилища в Р. България.

12. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.80

Всяка разпоредба на този договор е отделна от другите и ако една или повече стане или бъде обявена за нищожна, недействителна или незаконна или по някакъв начин не е разрешено да се изпълнява, това няма да засегне валидността и законността на другите и страните ще положат усилия да ги заменят с нова/и разпоредби, която/които да бъдат в съответствие със законите в Република България.

Чл.81

ДОСТАВЧИКЪТ няма право да бъде заместен по този договор или по някакъв начин да прехвърли част или всички права и/или задължения по него или по друг начин да се освободи от изпълнението му без предварително писмено съгласие от страна на ОПЕРАТОРА.

Чл.82

- (1) Освен ако не е разрешено от закона, ОПЕРАТОРЪТ няма право да бъде заместен по този договор или по някакъв начин да прехвърли част или всички права и/или задължения по него.
- (2) В случай че се наложи реструктуриране на ОПЕРАТОРА в изпълнение на български закон, неговите задълженията ще се изпълняват от дружествата правоприменици.

Чл.83

Изменения и приложения на договора може да се правят само под формата на писмени споразумения, подписани от двете страни.

Чл.84

- (1) Всяко предложение или съобщение между Страните следва да бъде в писмена форма, предадено лично или по пощата или факс. Съобщение, изпратено по факс се смята за предадено, ако регистриращото устройство на факса го удостовери.
- (2) Оперативните нареждания или автоматичните задания се съобщават съгласно Наредба за дейността на операторите на електроенергийната система и на разпределителните мрежи, както и на оперативния дежурен персонал от електроенергийните обекти и електрическите уредби на потребителите съгласно чл. 115 от ЗЕ.
- (3) Адресите за кореспонденция на страните са:

ПОЛЗВАТЕЛ:

.....

.....

.....

.....

факс:.....

Тел. :.....

ОПЕРАТОР:

София 1618,

ЕСО ЕАД

бул. „Цар Борис III“ № 201

факс: 02/ 96 26 189

Тел.: 02/96 96 802

В случай на промяна на адреса, Страната е длъжна да уведоми писмено другата Страна по Договора 15 дни преди промяната.

Чл.85

Настоящият договор се подписва в два еднакви екземпляра, по един за всяка от Страните.

Неразделна част от Договора са:

Приложение № 1 Технически характеристики на енергийните блокове.

Приложение № 2 Годишна помесечна разполагаемост на брутна активна максимална мощност за свободния и регулиран пазари в т.ч за допълнителни услуги.

Приложение № 3 Годишна помесечна производствена програма за производство на нетна електрическа енергия.

Приложение № 4 Годишна ремонтна програма на енергийните блокове.

Приложение № 5 Съвързаци и преносни съоръжения от системата на ОПЕРАТОРА. Място на присъединяване и доставка

Приложение № 6 Списък на средствата за търговско измерване

Приложение № 7 Условия за диспечирание. Списък на инструкциите за оперативно управление на централата

Приложение № 8 Условия при автоматичното регулиране на активната мощност и напрежението

Приложение № 9 Средства за АСДУ на енергийните блокове. Условия за участие във вторично регулиране на честотата и обменните мощности.

Приложение № 10 Средства за противоаварийно управление и АЧО

Приложение № 11 Запас от въглища за студен резерв

Приложение № 12 Лица за контакти от страна на ДОСТАВЧИКА

Приложение № 13 Лица за контакти от страна на ОПЕРАТОРА

Приложение № 144 Банкови разплащателни сметки на ОПЕРАТОРА

ЗА ОПЕРАТОРА:

.....

Изпълнителен Директор

ЗА ДОСТАВЧИКА :

.....

Изпълнителен Директор

Разплащателни сметки в български лева

1. „УНИКРЕДИТ БУЛБАНК” АД
гр.София, п.к.1000 пл.„Света Неделя” №7
IBAN: BG23 UNCR7000 1521 4085 72
BIC: UNCRBGSF
2. „СОСИЕТЕ ЖЕНЕРАЛ ЕКСПРЕСБАНК” АД
гр.София, п.к.1303 бул.„Ал.Стамболийски” №73
IBAN: BG86 TTBB9400 1526 6329 50
BIC: TTBBBG 22
3. „БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА” АД
гр.София, п.к.1000 ул.„Славянска” №2
IBAN: BG66 BGUS9160 10034876 02
BIC: BGUSBGSF
4. „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА” АД
гр.София, п.к.1612 жк „Хиподрума” ул.„Емине”№23
IBAN: BG28 CECB9790 1078 5711 00
BIC: CECBBGSF
5. „ИНВЕСТБАНК” АД
гр.София, п.к.1404 бул.„България” №83А
IBAN: BG82 IORT8048 1020 8556 00
BIC: IORTBGSF

Разплащателни сметки в евро

1. „УНИКРЕДИТ БУЛБАНК” АД
гр.София, п.к.1000 пл.„Света Неделя” №7
IBAN: BG93 UNCR7000 1521 4085 73
BIC: UNCRBGSF
2. „БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА” АД
гр.София, п.к.1000 ул.„Славянска” №2
IBAN: BG75 BGUS9160 1403 4876 01
BIC: BGUSBGSF
3. „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА” АД:
гр.София, п.к.1612 жк „Хиподрума” ул.„Емине”№23
IBAN: BG10 CECB9790 1478 5711 00
BIC: CECBBGSF